

הוראת ניהול בנקאי תקין 345

מהפכה שקטה בהקצאת אשראי עסקי לחברות עם חשיפה לסיכונים אקלים

הוראת ניהול בנקאי תקין 345, שפורסמה ביוני 2024 ותיכנס לתוקף ביוני 2026, מהווה נקודת מפנה משמעותית בגולציה הפיננסית בישראל. ההוראה מחייבת את המערכת הבנקאית להעריך באופן שיטתי סיכונים פיננסיים הנובעים משינויי אקלים בהחלטות אשראי. בבסיסה עומדת התפישה, לפיה סיכונים אקלים אליהם חשופים לקוחות הבנק מייצרים חשיפה ישירה לבנק עצמו. הוראה זו משתלבת במגמה רגולטורית מואצת בישראל ובעולם הכוללת, בין היתר, החמרה משמעותית בדרישות הדיווח החלות על תאגידים עסקיים אודות סיכונים אקלים אליהם הם חשופים והחלת מס פחמן בישראל (החל מינואר 2025) כחלק מהמעבר לכלכלה דלת פחמן בעשור הקרוב.

בימים אלה, הבנקים החלו בהפצת שאלוני מידע ללקוחותיהם בנושא סיכונים אקלימיים, ולקוחות עסקיים נדרשים להתחיל להיערך כדי להימנע מקשיים בקבלת אשראי או מתנאי מימון פחות נוחים. היערכות מוקדמת תאפשר לא רק עמידה בדרישות, אלא עשויה גם להוות יתרון תחרותי משמעותי בשוק המשתנה.

מי שלא יתאקלם ייבלם

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 345, הבנקים נדרשים לבצע ניתוח מקיף של סיכונים אקלים רלוונטיים ללקוחותיהם, הכולל הערכה של הסבירות להתממשות הסיכונים והשפעתם הפוטנציאלית על החוסן העסקי, היציבות הפיננסית ותזרימי המזומנים של הלקוח בטווח הקצר, הבינוני והארוך. הבנקים מחויבים להטמיע את ממצאי הניתוח במסגרת הערכת הסיכון הכוללת של הלקוח, ולשקף זאת בהחלטות האשראי, לרבות קביעת מסגרות אשראי, תמחור דיפרנציאלי, דרישות לבטחונות נוספים או תניות פיננסיות מותאמות בהתאם לפרופיל הסיכון האקלימי של הלקוח. בין היתר נדרשת בחינה של הסיכונים המרכזיים הבאים:

סיכונים מעבר רגולטוריים

- * דרישות דיווח וגילוי מוגברות בנושאי אקלים;
- * דרישות דיווח מכח רגולציות זרות המשורשרות לספקים ישראליים וחברות פעילות בשווקים גלובליים - מגמה מואצת באיחוד האירופי, בריטניה, אוסטרליה וקליפורניה;
- * תקני בניה ירוקה בישראל בתחום פליטות גזי חממה והתייעלות אנרגטית;
- * מס פחמן בישראל (בתוקף מינואר 2025) והשפעתו על מבנה העלויות התפעוליות;

* מס פחמן בגבולות האיחוד האירופי אשר חל על יצואנים ישראלים.

סיכונים פיזיים

- * אירועי מזג אוויר קיצוניים (הצפות/שטפונות/סופות/ שריפות);
- * עליית מפלס מי הים והשפעתה על נכסים חופיים;
- * חום קיצוני והשפעתו על תשתיות ויעילות תפעולית;
- * שינויים בזמינות משאבי טבע ומים;
- * פגיעה בנכסים פיזיים והשפעתה על ערכם הכלכלי.

חסמים עסקיים

- * הפרעות בשרשרת האספקה עקב אירועי אקלים קיצוניים;
- * עלייה במחירי חומרי גלם ותשומות ייצור;
- * זמינות מוגבלת של משאבים קריטיים;
- * עלויות לוגיסטיות גבוהות יותר;

השלכות על המגזר העסקי

אף שמדובר בהוראה שחלה פורמלית על הבנקים, בפועל היא מטילה דרישות מהותיות על חברות עסקיות, ציבוריות ופרטיות, להציג בפני הבנק מידע מהימן בדבר הסיכונים האקלימיים המהותיים לפעילותן - הן סיכונים אובייקטיביים אליהם הן חשופות והן סיכונים הכרוכים בפעילותן.

תחומים וענפים רגישים במיוחד - נדל"ן, תשתיות, תעשייה, חוות שרתים, תחנות כח, תחבורה וחקלאות.

נשמח לעמוד לרשותכם לצורך בחינה ממוקדת של השפעת סיכוני אקלים על אירגונכם וחשיבה על צעדים אופרטיביים ליישום:

- ❖ **בניית תהליכי זיהוי וניהול סיכוני אקלים מהותיים;**
- ❖ **כימות ההשפעות הפיננסיות הנובעות מסיכונים אלו;**
- ❖ **הכנת מסמכי גילוי לבנקים בהתאם לדרישות נב"ת 345;**
- ❖ **בניית תכניות עבודה ייעודיות להפחתת הסיכונים במטרה לשפר את פרופיל הסיכון האקלימי של החברה.**

מחלקת איכות הסביבה וקיימות

פישר (FBC & Co.)

עו"ד מירב טביב, שותפה וראש מחלקת איכות סביבה וקיימות
מיל mtabib@fbclawyers.com ובטלפון +972-3-6944162

המידע הכלול באגרת מידע זו הוא מידע כללי בלבד, הוא אינו חוות דעת משפטית או ייעוץ משפטי ואין להסתמך עליו. כל הזכויות שמורות לפישר (FBC & Co.).